

Souhrnná teritoriální informace:

Salvador

Zastupitelský úřad 21. 5. 2021 4:40

Vláda Salvadoru je jmenována a řízena prezidentem republiky, a má celkem 16 ministrů. Volený jednokomorový parlament má 84 členů. Největší skupinu obyvatelstva tvoří mesticové (86,3 %), následují běloši (12,7 %), a indiáni (1 %).

Salvador má relativně nízkou míru růstu HDP ve srovnání s ostatními rozvojovými zeměmi. Mimo jiné se potýká s vysokým zadlužením vlády – od r. 1990 se nepovedlo navrhnout ani jeden vyrovnaný rozpočet. Rostoucí veřejný dluh s koncem roku 2020 dosahoval skoro 90% HDP (Salvador má nejvyšší veřejný dluh ze všech zemí Střední Ameriky). Obchodní bilance je deficitní, což je zapříčiněno nutností vývozu produktů s nízkou přidanou hodnotou (zejm. káva, bavlna, kukuřice, cukrová třtina, oděvy a chemické výrobky) a naopak dovozem spotřebního zboží a technologií. Hlavním obchodním partnerem Salvadoru jsou Spojené státy, mezi další partnery patří střeñoameričtí sousedé, zejména Guatemala, Kostarika, Honduras a Nikaragua, Mexiko a Čína. Vývoz ČR do Salvadoru v posledních třech letech klesl o více než polovinu, vyváží se především kovy, a výrobky z nich, dále pak železo a ocel, mechanické přístroje a nástroje či plasty a výrobky z nich.

V r. 2020 postihlo Salvador hned několik katastrof: pandemie koronaviru a dva nejničivější hurikány za posledních 25 let, Eta a Iota. Dohromady se postaraly o rekordní propad HDP o -7,5%, kvůli negativním dopadům na hospodářství i socioekonomickou situaci (zejména těch nejchudších obyvatel), nebude pro prezidenta Bukeleho zbytek funkčního období jednoduchý. Jakkoli je vládní prioritou zlepšení bezpečnosti a infrastruktury, což by z atraktivního Salvadoru v očích zahraničních investorů, prezident bude jen obtížně hledat finance v již deficitním rozpočtu.

Základní údaje	
Hlavní město	San Salvador
Počet obyvatel	6,7 mil. (2019)
Jazyk	španělština
Náboženství	křesťanství
Státní zřízení	prezidentská republika
Hlava státu	Nayib Armando Bukele Ortez (6/2019)
Hlava vlády	Nayib Armando Bukele Ortez
Název měny	americký dolar (USD)
Cestování	
Časový posun	-7h (v létě -8h)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Zdeněk Kubánek
Ekonomický úsek	JUDr. Zuzana Stiborová, LL.M.
Konzulární úsek	Mgr. Zdenka Šubrová, PhDr.
CzechTrade	Mgr. Tereza Vítková
Czechinvest	
Ekonomika	
Nominální HDP (mld. USD)	26,1
Hospodářský růst (%)	-7,5
Inflace (%)	-0,2
Nezaměstnanost (%)	12,0

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

4 Kulturní a obchodní jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchrana, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu: Salvadorská republika (República de El Salvador) **Prezident:** Nayib Armando Bukele Ortez (ve funkci od 1. 6. 2019)

Složení vlády:

Podle Ústavy z roku 1983 je Salvador zemí s pluralitním (político pluralista) politickým systémem. Prostřednictvím politických stran dochází k zastoupení obyvatelstva ve vládě. Výkonnou moc v Salvadoru zastává prezident republiky (je hlavou státu, i hlavou vlády), který je volen přímým hlasováním na funkční období pěti let. Prezident má kabinet ministrů, které jmenuje, a je také vrchním velitelem ozbrojených sil. Zákodárná moc je reprezentována zákonodárným shromážděním Salvadoru (jednokomorové), které se skládá z 84 poslanců. Moc soudní je řízena Nejvyšším soudem, který se skládá z 15 soudců.

Administrativně je státní území rozděleno na 14 departamentů a 262 autonomních obcí, v každém z departamentů má moc guvernér zvolený výkonnou mocí. Tito guvernéři plní správní úkoly, jejichž hlavní funkcí je sloužit jako spojovací článek mezi vládou a místními politickými orgány. Zároveň se starají o potřeby místních komunit ve spolupráci s Ředitelstvím civilní ochrany Ministerstva Vnitra (Protección Civil del Ministerio de Gobernación).

Užší kabinet:

- 1 Viceprezident republiky – Félix Augusto Antonio Ulloa Garay
- 1 Ministr vnitra – Mario Edgardo Durán Gavidia
- 1 Ministr financí – Nelson Eduardo Fuentes Menjivar
- 1 Ministr spravedlnosti a bezpečnosti – Rogelio Eduardo Rivas Polanco
- 1 Ministryně zahraničních věcí – Juana Alexandra Hill Tinoco
- 1 Ministr obrany – René Francis Merino Monroy
- 1 Ministryně hospodářství – María Luisa Hayem Breve
- 1 Ministryně zdravotnictví – Ana del Carmen Orellana Bendek
- 1 Ministr zemědělství – Pablo Salvador Anliker Infante
- 1 Ministryně vzdělávání, vědy a technologií – Karla Evelyn Hananía de Varela
- 1 Ministr veřejných prací a dopravy – Edgar Romeo Rodríguez Herrera
- 1 Ministr práce a sociálních věcí – Óscar Rolando Castro
- 1 Ministr životního prostředí a přírodních zdrojů – Fernando Andrés López Larreynaga
- 1 Ministryně cestovního ruchu – Morena Ileana Valdez Vigil
- 1 Ministryně kultury – Suecy Beverly Callejas Estrada
- 1 Ministryně bydlení a městského rozvoje – Michelle Sol
- 1 Ministryně místního rozvoje – María Chichilco

Politické tendence

Prezident Nayib Bukele, který na vlně naděje a „novosti“ nastoupil v červnu 2019, čelí mnoha velkým výzvám. V důsledku pandemie covidu-19 došlo k ekonomickému poklesu a fiskální konsolidaci. Stoupající počet vražd, a násilí obecně, je dalším rizikem pro stabilitu země. Očekávají se napjaté vztahy s USA kvůli imigrační krizi. Rostoucí úroky státního dluhu a nižší příjmy prohloubí fiskální deficit. Po suverénně vyhraných legislativních a komunálních volbách 28. února 2021, kdy prezident Nayib Bukele upevnil svou pozici a získal absolutní ústavní většinu v parlamentu i moc na úrovni departamentů i obcí, se začínají projevovat prezidentovy plány hraničící s autoritářstvím, což souvisí i s jeho politickou nezkušeností. S blížícím se koncem jeho prezidentského mandátu (v roce 2024) se očekává, že tyto tendence budou nabírat na síle spolu s horšící se finanční situací státu i socioekonomickými vyhlídkami obyvatel. Prezident za stávajících pravidel nemůže být znovuzvolen.

1.2 Zahraniční politika země

Vztahy s ostatními zeměmi

Salvadorský prezident Nayib Bukele dlouhodobě a konzistentně ignoruje zahraničněpolitické otázky a podobně jako mexický prezident Obrador se osobně věnuje takřka výhradně vnitřním otázkám či zahraničním tématům s přímým (pozitivním) dopadem na situaci v Salvadoru.

Jedním z mála aktivních témat je vztah s USA, kde prezident Bukele chce jít co nejvíce naproti USA a zkvalitňovat vzájemný vztah tak, aby získal co nejvíce pomoci od severoamerické velmoci.

Vztahy s EU

V roce 1993 byla podepsána Rámcová dohoda o spolupráci mezi EU a zeměmi Střední Ameriky, v roce 2003 pak nová Dohoda o politickém dialogu a spolupráci. V roce 2004, během schůzky na nejvyšší úrovni, bylo rozhodnuto, že novým rámcovým dokumentem pro regionální kooperaci bude Asociační dohoda. Vlastní dohoda o přidružení byla podepsána 29. 6. 2012 v průběhu středoamerického Summitu v Tegucigalpě (Honduras). Dohodu tvoří tři základní pilíře: politika, kooperace a volný obchod. Především se provádí obchodní část asociační dohody se Salvadorem od 1. října 2013.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel a hustota zalidnění:

V Salvadoru žije podle posledních odhadů 6,7 mil. obyvatel (2019), hustota osídlení činí 310 ob./km² (2019), což je nejvíce v celé Latinské Americe. Přibližně 2,84 mil. obyvatel je ekonomicky činných a přibližně 72 % z celkového počtu populace žije ve městech (2019). Průměrný roční přírůstek činil přibližně 0,5 % (2019).

Demografické složení:

Největší skupinu obyvatelstva tvoří mesticové (86,3 %), následují běloši (12,7 %), indiáni (1 %).

Úřední jazyk:

Oficiálním jazykem Salvadoru je španělština. Některé místní komunity stále mluví svými domorodými jazyky. Mezi domorodé jazyky v Salvadoru lze řadit Náhuatl, jazyk Pipil, dále Q'eqchi a Cacaopera. Řada místního obyvatelstva se domluví anglicky, angličtina je na školách vyučována již přes 50 let díky migrantům z Velké Británie. Druhým nejrozšířenějším jazykem na školách je francouzština.

Vyznání:

V zemi vyznává většina obyvatel náboženství římsko-katolické (56,6 %), protestantské – evangelíci (27,9 %), dále je zastoupeno náboženství indiánských skupin obyvatel a také svědci Jehovovi a Mormoni.

2 Ekonomie

Podkapitoly:

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

2.1 Základní údaje

Kvůli zastavení prakticky veškeré ekonomické činnosti v rámci preventivních opatření proti šíření covidu-19 v zemi došlo k hlubšímu propadu ekonomiky, než jaký Salvador postihl při finanční krizi v letech 2008-2009, a to o celých 7,5 %. Podobně jako sousední země, Salvador i přes pandemii nepřišel o své příjmy z remitend (jež v r. 2019 činily 16 % HDP). Ba naopak, i v r. 2020 šlo o meziroční přírůstek o 270 mil. USD na celkových takřka 6 miliard USD (23 % HDP kvůli jeho poklesu v r. 2020). Nezaměstnanost na konci roku 2020 dosáhla 12 %, což představuje 6% nárůst oproti předchozímu roku.

Negativní rizika pro krátkodobý výhled vycházejí hlavně z možnosti, že jakékoli zvýšení aktivních případů covidu-19 by mohlo vést k novým restrikcím, která by omezila cestování a poškodila národní i mezinárodní obchod, státní příjem či míru zaměstnanosti. Zpoždění vládního očkovacího systému také představuje další rizika.

Zemi navíc tíží malá konkurenceschopnost, malá efektivita vládních politik, nárůst násilí a obchodování s drogami. Ekonomika se spoléhá na vývoz kávy, cukru, textilu a oděvů, zlata, etanolu, chemikálií a elektřiny, kvůli nízké kvalitě vzdělávání není možné spoléhat na průmysl s vyšší přidanou hodnotou. Remitendy představují téměř jednu čtvrtinu HDP (v r. 2020 šlo o 6 mld. USD), zatímco jedna třetina obyvatel žije pod hranicí chudoby. V dovozu převládají paliva (ropa, zemní plyn), stroje a přepravní zařízení (především letadla a vrtulníky), textilie. Hlavním obchodním partnerem Salvadoru jsou Spojené státy, mezi další partnery patří středoameričtí sousedé, zejména Guatemala, Kostarika, Honduras, Nikaragua, Mexiko a Čína, se kterou se obchodní bilance zvýšila o 86 % v roce 2018 oproti předchozím rokům.

Ukazatel	2018	2019	2020	2021	2022
Růst HDP (%)	2,4	2,4	-7,5	3,3	2,7
HDP/obyv. (USD/PPP)	8 824,1	9 168,9	8 550,0	8 940,0	9 340,0
Inflace (%)	1,1	0,1	-0,4	1,3	1,7
Nezaměstnanost (%)	6,9	6,4	12,0	8,0	7,5
Export zboží (mld. USD)	4,7	4,8	4,0	4,2	4,4
Import zboží (mld. USD)	10,7	10,9	9,3	10,0	10,6
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-5,9	-6,1	-5,4	-5,8	-6,1
Průmyslová produkce (% změna)	3,4	3,4	-5,0	4,0	2,0
Populace (mil.)	6,4	6,5	6,5	6,5	6,6
Konkurenceschopnost	98/140	103/141	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	5/7	5/7	5/7	5/7	N/A

Zdroj: EIU, OECD, WEF

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Po značném poklesu příjmů v roce 2020 a deficitu státního rozpočtu dosahujícího 7,5 % HDP, EIU (Economic Intelligence Unit) očekává v letech 2021-22 postupné oživení ekonomiky. Za pomoci vnějších aktérů bude

Veřejné finance	
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-8,0

ekonomika v roce 2021 expandovat pouze o 3,3 %. Vládní výdaje se mezitím zvýší o náklady na zdravotní péči a rozšířenou podporu podnikání a pracovních míst. Plánované fiskální reformy a související opatření ke zvýšení daní se odloží, aby nedošlo k oslabení hospodářského oživení. V této souvislosti zůstane státní deficit na historické úrovni 8 % HDP i v roce 2021, přičemž se postupně v letech 2022–2025 sníží na průměrných 3,9 % HDP. Očekává se, že reálné HDP dosáhne úrovně roku 2019 až v roce 2023.

Dalším ekonomickým problémem Salvadoru je též vysoké zadlužení vlády – od r. 1990 se nepovedlo navrhnout ani jeden vyrovnaný rozpočet. Rostoucí veřejný dluh s koncem roku 2020 dosahoval skoro 90 % hrubého domácího produktu. Salvador má nejvyšší veřejný dluh ze všech zemí Střední Ameriky, stát se tak po pandemii kromě oživení ekonomiky bude muset potýkat též se splácením státního dluhu. Očekává se, že veřejný dluh dosáhne v roce 2021 až 95 % HDP, což je extrémně vysoká hodnota pro dolarovou ekonomiku s omezenými možnostmi financování.

EIU prognózy v současné době předpokládají, že vláda bude schopna využívat mezinárodní trhy, i když za nákladnějších podmínek. Vláda pokryje většinu své finanční mezery kombinací multilaterálních půjček - Salvador získal v roce 2020 od multilaterálních věřitelů 1,2 miliardy USD. V červenci 2020 vydal prezident Bukele mezinárodní dluhopisy v hodnotě 1 mld. USD se splatností v roce 2052 při vysokém 9,5 % výnosu. V krátkodobém horizontu se však vláda bude i nadále uchýlovat ke zvyšujícímu se státnímu dluhu.

Veřejný dluh (% HDP)	93,3
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,6
Daně	
PO	nad 75 000 SVC ročně – 25 %
FO	dle výše ročního příjmu či zisku – 0-30 %
DPH	13 %

2.3 Bankovní systém

Salvadorský bankovní a finanční sektor prodělal změny po reformách v letech 1990–1991. Reformy dosud státem ovládaný bankovní sektor liberalizovaly, umožnily vstup zahraničních subjektů, udělily větší pravomoc Centrální bance a vytvořily autonomní orgán bankovního dohledu. Ve stejné době byl rovněž liberalizován kapitálový trh a operace s devizovými prostředky.

V současné době je naprostá většina bank kontrolována soukromými subjekty, ať už domácími nebo zahraničními. Legální rámec finančních a bankovních operací tvoří Zákon o bankách a finančních institucích (Ley de Bancos y Financieras), Zákon o Centrální rezervní bance (Ley Orgánica del Banco Central de Reserva de El Salvador), oba z roku 1991, a dále Zákon o Superintendenci finančního systému (Ley Orgánica de la Superintendencia del Sistema Financiero) z roku 1990. Vytváření ekonomické politiky, která ovlivňuje bankovní sektor, spadá do kompetence Centrální rezervní banky (Banco Central de Reserva de El Salvador). Superintendence bankovního systému (Superintendencia del Sistema Financiero) pak dohlíží na splnění podmínek při zakládání, registraci a operacích finančních institucí.

V roce 2002 vláda prosadila reformu zákona o bankách z roku 1999. Nový zákon povolil bankám investovat na zahraničních trzích, což vneslo do finančních služeb novou dynamiku. Došlo ke snížení počtu komerčních bank z 16 v roce 1999 na 11 v roce 2004, čímž se zvýšila celková důvěra v bankovní systém. V bankovním systému působí 9 soukromých bank a 2 státní banky.

Banky a finanční instituce v Salvadoru:

Hlavními komerčními bankami jsou Banco Agrícola Comercial a Banco Cuscatlan, které jsou první a třetí nejvýznamnějšími bankami v rámci regionu Střední Ameriky. Tyto banky společně s Banco Salvadoreño a Banco de Comercio pokrývají cca 80 % všech bankovních služeb. Mezi důležité zahraniční banky patří Citibank a First Commercial Bank of Taiwan. Ze zákona je nutno všechny bankovní operace provádět v USD – ekonomika je plně dolarizována. Dalšími bankami jsou: Banco Azteca, Banco G&T Continental, Banco de Fomento Agropecuario, Banco Hipotecario a Scotiabank.

2.4 Daňový systém

Salvadorský daňový systém tvoří daň z příjmu, daň z přidané hodnoty, převodní daň, daň z nemovitostí a soubor municipálních daní.

Daň z příjmu

Dani z příjmu podléhají příjmy všech fyzických a právnických osob v zemi, pokud pocházejí z domácích zdrojů. Dani nepodléhají příjmy ze zahraničí. Daňové zatížení fyzických osob se liší dle výše ročního příjmu či zisku a pohybuje se od 0 % do 30 %. (Standardní sazba daně z příjmu právnických osob je 30%, neexistuje žádná přírážka ani žádná alternativní minimální daň). Příjmy právnických osob nad 75 000 SVC ročního zisku jsou zdaněny jednotnou sazbou daně z příjmu ve výši 25 %.

Daň z přidané hodnoty

Dani z přidané hodnoty (Impuesto de Ventas) ve výši 13 % podléhá veškeré zboží a služby s výjimkou základních potravin (rýže, zelenina) a léků. Více informací je možno nalézt na Deloitte tax guides and highlights.

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

Podkapitoly:

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

Salvador je 118. obchodním partnerem EU. Za rok 2018 země EU do Salvadoru vyvezly zboží v hodnotě 802 mil. EUR a dovezly produkty v hodnotě 186 mil. EUR. V roce 2018 to bylo 495 mil. EUR v případě vývozu a 230 mil. EUR u dovozů. V období 2018-2019 se vývoz do Salvadoru zvýšil o 11,3 %. Nejvíce se do Salvadoru exportují stroje a dopravní prostředky (64 %), dále chemické výrobky (11,5 %), a konečně v menší míře různé předměty. Co se týče importu, nejvyšší dovoz do EU je u zemědělských produktů (62,3 %), konkrétně ryby, a další potraviny a živá zvířata.

Obchodní výměna s EU (mil. EUR)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z EU (mil. EUR)	732,3	802,5	595,4	N/A	N/A
Import do EU (mil. EUR)	200,9	185,8	166,5	N/A	N/A
Saldo s EU (mil. EUR)	-531,4	-616,7	-428,9	N/A	N/A

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

Z tabulky je patrné, že celkem stabilní český vývoz do Salvadoru v posledních třech letech prudce klesl o více než polovinu. Vývoz se orientuje hlavně na produkty s vyšší přidanou hodnotou, jako jsou kovy, a výrobky z nich, dále pak železo a ocel, mechanické přístroje a nástroje či plasty a výrobky z nich. Po letech velice nízkého dovozu, se trend v posledních čtyřech letech obrátil. Dovozy se specializuje především na oděvní výrobky, produkty z masa a ryb, zeleninu a chemické výrobky.

Obchodní výměna s ČR (mil. EUR)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z ČR (mld. CZK)	0,5	0,3	0,5	N/A	N/A
Import do ČR (mld. CZK)	0,1	0,2	0,1	N/A	N/A
Saldo s ČR (mld. CZK)	-0,4	-0,1	-0,4	N/A	N/A

Zdroj: ČSÚ

3.2 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Nejdůležitější FTA pro Salvador je jednoznačně s USA a EU, velký význam má i Středoamerická obchodní integrace, zejména jí podřazená Celní unie mezi Guatemalou, Hondurasem a nově Salvadorem, jež umožňuje jednoduchý přeshraniční obchod a jednotné podmínky pro zboží. FTA s USA dohromady s celní smlouvou pokrývají skoro 90 % salvadorského obchodu. Ústavní soud v březnu 2019 pozastavil zrušení FTA

s Taiwanem a vítězný prezidentský kandidát Nayib Bukele deklaroval možnou změnu směru zahraniční politiky Salvadoru zpět k Taiwanu, či alespoň přehodnocení vztahů s Čínou. To se ale zatím nestalo a asi ani nestane. I přesto, že je Čína 2. největším exportérem do SV (dodává zboží v hodnotě 1,5 miliardy dolarů z celkových 10 miliard dolarů Salvadorského dovozu), pro Salvador je až 11. cílovou zemí v pořadí (vyváží do ní zboží v hodnotě pouze 50 milionů dolarů, z celkových 5,8 miliard dolarů), což představuje méně než 1 % celkového exportu země.

V roce 1993 byla podepsána Rámcová dohoda o spolupráci mezi EU a zeměmi Střední Ameriky, v roce 2003 pak nová Dohoda o politickém dialogu a spolupráci. V roce 2004, během schůzky na nejvyšší úrovni, bylo rozhodnuto, že novým rámcovým dokumentem pro regionální kooperaci bude Asociační dohoda. Salvador je stranou Asociační dohody EU – země Střední Ameriky. Vlastní dohoda o přidružení byla podepsána 29. 6. 2012 v průběhu středoamerického Summitu v Tegucigalpě (Honduras). Dohodu tvoří tři základní pilíře: politika, kooperace a volný obchod. Předběžně se provádí obchodní část asociační dohody se Salvadorem od 1. srpna 2013.

Smlouvy s ČR

Vzájemné vztahy mezi ČR a Salvadorem se řídí sérií smluv, mezi něž patří zejména: Dohoda o zrušení vízové povinnosti pro všechny druhy pasů (podepsána dne 23. 4. 2004); od 1. 8. 2004 je v platnosti jednostranné zrušení vízové povinnosti pro občany ČR (pobyt max 3 měsíce). Memorandum o spolupráci v oblasti cestovního ruchu. (podepsána v květnu 2009 v Praze). Dohoda o vzájemné podpoře a ochraně investic (podepsána 29. 11. 1999, v platnost 28. 3. 2001). Probíhá renegociace.

3.3 Rozvojová spolupráce

Salvador je v souvislosti s přírodními katastrofami (zemětřesení, záplavy) častým žadatelem a příjemcem humanitární pomoci. Kontakty ČR a Salvadoru v rámci humanitární pomoci a rozvojové spolupráce jsou poměrně bohaté. Od roku 1998 ČR přispěla celkově 9,5 mil. Kč na zmírnění škod hurikánů Mitch a Stan, a ničivého zemětřesení v roce 2001. Dále od roku 2011 ČR financovala hned několik Malých lokálních projektů, poslední realizované projekty se uskutečnily v roce 2020 v oblasti Chalatenango a Ciudad Delgado. EU se v rámci bilaterální a multilaterální spolupráce výrazně podílí na finanční podpoře regionu. V rámci bilaterálního programu obdržela země od EU v letech 2014-2020 podporu ve výši 149 milionů EUR. Mezi prioritní témata patří sociální inkluze, zapojení mladých a podpora rozvoje soukromého sektoru. Probíhající projekt lze konzultovat na webových stránkách Evropské delegace v Salvadoru. Dále EU s Latinskou Amerikou v současné době spolupracuje v rámci Multiannual indicative programme for Latin America 2014-2020 s celkovým rozpočtem 925 mil. EUR. V rámci regionálního programu pro země Střední Ameriky se EU zaměřuje na bezpečnost a rozvoj (70 mil. EUR), dobrou veřejnou správu, odpovědnost a sociální rovnost (42 mil. EUR), inkluzivní a udržitelný růst umožňující lidský rozvoj (215 mil. EUR), životní prostředí a změny klimatu (300 mil. EUR), vzdělávání (163 mil. EUR v rámci programu Erasmus+) a podpůrná opatření (15 mil. EUR).

3.4 Perspektivní obory (MOP)

Salvador není do MOP zahrnut.

4 Kulturní a obchodní jednání

Podkapitoly:

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

4.1 Úvod

Ačkoliv se obchodní etika stále více blíží standardům platným v Evropě a USA, mohou se čeští podnikatelé setkat s řadou zvláštností, které vyplývají z odlišných kulturně-sociálních podmínek a obchodních zvyklostí.

4.2 Oslovení

Kvůli obavám o osobní bezpečnost je v celé Střední Americe těžké dostat se ke kontaktním údajům zaměstnanců i vedoucím pracovníkům soukromých firem a často i státních institucí. Často je třeba několik telefonátů, e-mailů či dokonce osobních schůzek, aby bylo možné zjistit kontaktní údaje požadované osoby. Tituly jsou velmi důležité a je nejlepší oslovit partnery přímo pomocí jejich profesního titulu nebo pana, paní nebo slečny, následovaného příjmením. Většina Latinoameričanů má dvě příjmení: jedno po otci (je uvedeno jako první) a druhé po matce. Při oslovování obchodního partnera se používá příjmení po otci. Pro zahájení komunikace je běžné potřesení rukou a rčení „mucho gusto“ (Rád/a Vás poznávám). Osobní komunikace je vždy efektivnější než metody dálkové komunikace.

4.3 Obchodní schůzka

Osobní obchodní schůzky jsou nevyhnutelné a jejich domlouvání by mělo začít nejméně 2 týdny předem. V případě, že nepřijde potvrzení, je třeba kontakt zopakovat i několikrát, a i potvrzenou schůzku je ideální den před konáním či v den konání potvrdit a ujistit se na místě schůzku a Vašich kontaktních údajích. Přes rozšířenou představu o časové flexibilitě je dobré na předem domluvenou schůzku přijít včas, i když se většinou toleruje pozdější příchod o 10 až 15 minut, přičemž místní partneři (i kvůli často komplikované dopravní situaci v městech) mohou dorazit i později. Není neobvyklé, že schůzky mohou být na poslední chvíli odloženy. Snažte se v tom případě nevypadat podrážděně a vyjděte vstříc salvadorské straně. Pro obchodní jednání se počítá s formálním oblečením, vhodný je oblek s kravatou, resp. kostým. V žádném případě však nejsou vhodné krátké kalhoty a obuv na pláž. Ženy by měly zvolit mezi šaty či sukní s halenkou.

Počáteční schůzky jsou formální a obchodní partneři se zdraví podáním ruky. Pokud se s obchodním partnerem znáte déle či dokonce jste blízcí přátelé, je běžné objetí a poklepání na záda. Než rozhovor přejde do pracovní roviny, je třeba nezávazné konverzace, alespoň v řádu několika minut (pokud se ale předpokládá delší jednání klidně i více); nejlepší je umožnit hostiteli zahájit obchodní diskusi. Často je Vám nabídnuta káva nebo jiné nápoje, je slušné je přijmout a přinejmenším ochutnat. Připravte si veškerý písemný materiál ve španělštině, v nejhorším případě v angličtině. Doporučuje se přeložit jednu stranu Vaší vizitky do španělštiny.

Dá se předpokládat, že bude trvat několik schůzek, než dojdete k dohodě. Jednání mohou probíhat během pracovních jídel, které mohou trvat i více než 2 hodiny, takže buďte trpěliví. Je dobré mít na paměti, že termíny jsou často považovány za orientační.

Dary se na první schůzku obvykle nepřinášejí. Pokud budete pozváni do salvadorské domácnosti, je vhodné přinést květiny (vyhněte se bílým, protože se obvykle přinášejí na pohřby), víno, lihoviny nebo čokolády. Pro Salvador je vzájemná loajalita zásadní. Salvadořané si cení budování vztahů, proto je důležité vyhnout se tvrdému prodeji, nátlakové taktice a jakémukoli konfliktu či konfrontaci.

4.4 Komunikace

Osobní schůzky jsou preferovány před komunikací prostřednictvím telefonů, dopisů nebo e-mailů. Oficiálním jazykem Salvadoru je španělština, která je v obchodních jednáních jednoznačně upřednostňována, přestože řada obchodních partnerů ovládá i angličtinu. Při jednáních na vyšší úrovni je však doporučeno využít služeb tlumočnicka. Španělština je nutná v případě obchodních materiálů.

4.5 Doporučení

Doporučení, respektive překážky a rizika, se kterými je třeba při vstupu českých firem a podniků na Salvadorský trh počítat jsou následovná a dají zjednodušeně shrnout do tří bodů:

1. Náklady na zahraniční zastoupení, bez něhož se nelze dlouhodobě v teritoriu uplatnit, nebo alespoň častá osobní přítomnost na trhu, a riziko návratnosti těchto nákladů.
1. Rizika spojená s účastí ve veřejných tendrech, jež často nesou známky netransparentnosti a korupčního jednání.
1. Nároky na vyšší konkurenceschopnost českého zboží vzhledem k nízké ceně místní pracovní síly a vysokých nákladů na dopravu.

4.6 Státní svátky

1. leden – Nový rok

březen – duben – velikonoční týden (před českým Pondělím velikonočním) – čtvrtek a pátek jsou státní svátky, sobota a neděle závisí na regionu

1. květen – Svátek práce

10. května – Den Matek

17. června – Den Otců

6. srpna – Srpnové slavnosti/ Oslavy San Salvadoru*

15. září – Den nezávislosti

2. listopad – Den všech svatých

25. prosinec - Boží hod

* Pokud jde o srpnové prázdniny: Veřejný sektor a studenti mají týden volna, v případě soukromého sektoru zaměstnanci: dne 3., 4., 5. a 6. srpna budou prázdniny pouze pro hlavní město San Salvador, pro zbytek země bude svátek pouze 6. srpna.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

5.1 Vstup na trh

Vstup na salvadorský trh by měl být podložen, tak jako v případě jiných vzdálených teritorií, podrobnou studií. Příprava pro vstup na zdejší trh by proto měla být důkladná a promyšlená. Nejeftivnější formou distribuce užívanou v zemi většinou zahraničních firem je prodej prostřednictvím místních obchodních zástupců. V rovněž prodeje prostřednictvím místního zástupce v zásadě existují dvě varianty, prodej prostřednictvím dealera specializovaného na určitou komoditu. Tak jako v řadě jiných zemí nelze očekávat navázání obchodních kontaktů či realizace obchodních případů pouhým zasláním nabídky a firemní prezentace vytipovaným firmám z oboru. V případě zájmu o salvadorský trh je nutno počítat s určitou počáteční investicí, dlouhodobým úsilím a nutností být často na trhu fyzicky přítomen.

Mezi nejvhodnější způsoby navázání prvních kontaktů s místními partnery patří mezinárodní veletrhy, nebo skrze hospodářské komory či za pomoci CzechTrade. To umožňuje nejen získání základních informací o trhu a případné konkurenci, ale i velmi přínosný kontakt s místní podnikatelskou mentalitou a zvyklostmi. Vzhledem k tomu, že náklady českých firem na vstup na salvadorský trh nejsou zanedbatelné, mají firmy možnost využít řady nástrojů poskytovaných státními orgány v rámci podpory ekonomické diplomacie při organizaci společných českých oficiálních účastí na oborových mezinárodních veletrzích apod.

Čeští podnikatelé se mohou obrátit na ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Mexiku či zahraniční kancelář agentury CzechTrade v Mexiku, pod které Salvador spadá. Rovněž je možné požádat o asistenci přímo v místě Honorární konzulát ČR v Salvadoru.

Dovozní podmínky:

Dovoz zboží a služeb do Salvadoru nepodléhá žádným významnějším omezením. Pro většinu dováženého zboží není zapotřebí dovozní licence a zboží musí pouze splňovat platné salvadorské normy. Na vybrané okruhy zboží, jako např. na chemické, farmaceutické a potravinářské produkty, jsou nicméně uplatňována zprísněná dovozní pravidla. Zakázán je dovoz drog a barbiturátů a střelných zbraní velkého kalibru. Přísným omezením a povolením podléhá dovoz následujících položek: publikace a filmy obscénního charakteru, hrací automaty, cigaretový papír, stroje na výrobu mincí, bankovky, sazenice a semena kávovníku. Fytosanitárním předpisům musí vyhovovat dovážené země. a potr. produkty.

Dovozní dokumenty:

Pro většinu zboží jsou vyžadovány pouze běžné dokumenty (bill of lading, airway bill, komerční faktura). Pro dovoz některých zemědělských a potravinářských produktů (např. čerstvé potraviny a živá zvířata) a zbraní je vyžadována importní licence, kterou vydává ministerstvo zemědělství, respektive obrany. Veškeré zboží, prodávané v Salvadoru, musí nést viditelné označení ceny, váhy či objemu, složení a u farmaceutických produktů popis zdravotních rizik.

Celní systém:

Salvador je členem Středoamerického společného trhu. Základem salvadorského celního sazebníku je tzv. Středoamerický celní systém a společný středoamerický celní sazebník (SAC). Na více než 90 % všech dovozních položek jsou společná cla. Maximální celní sazby uplatňované Salvadorem na zboží pocházející ze zemí mimo integraci jsou 10 % na polotovary a maximálně 15 % na hotové výrobky. Existuje nicméně okruh zboží, na které jsou aplikována cla vyšší (15–40 %), jde především o některé zemědělské produkty, automobily, alkoholické nápoje a textilní výrobky.

Dne 20. 8. 2018 vstoupil Salvador do Bezcelní zóny mezi Guatemalou a Hondurasem, která podle oficiálních vyjádření představitelů států za

pouhý rok existence zvýšila obchod mezi dosavadními dvěma členy o 9 %, dále umožňuje bezcelní tranzit až 80 % vzájemného obchodu a zlevňuje až o 20 % logistické náklady. Pokud by se zóna rozrostla o všechny státy Střední Ameriky, disponovala by potenciálem 47 milionů lidí a kombinovaným HDP 250 mld. USD. Jde o příležitost jak pro české exportéry, kteří by mohli těžit z bezcelního obchodu s členskými zeměmi zóny, tak pro importéry hledající levnou pracovní sílu a bezcelní přístup na trhy S. a J. Ameriky, EU a Jižní Koreje.

Kontrola vývozu:

Platný vývozní režim umožňuje vývoz do jakékoliv země světa s výjimkou zemí, na něž OSN uvalila obchodní sankce. Všichni exportéři musí být zaregistrováni u tzv. Centro de Trámites de Exportación při Centrální bance, vývozci zemědělských produktů navíc pak u specializovaných institucí (např. Consejo Salvadoreño del Cafe pro kávu, Centro de Desarrollo Pesquero pro mořské produkty, Dirección de Defensa Agropecuaria pro živá zvířata). Regulován je pouze export vzácných živočišných a rostlinných druhů a archeologických předmětů. Při exportu jsou vyžadovány následující dokumenty:

- 1 doklad o zápisu do registru exportérů (tzv. exportní licence)
- 1 komerční faktura a ve zvláštních případech pak i povolení min. financí a práce (pro průmyslové stroje a zařízení) či min. zemědělství.

Domácí trh je chráněn v podstatě pouze celními sazbami. Salvador v posledních letech významně pokročil v odstraňování netarifních obchodních překážek.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Prvním krokem ke zřízení kanceláře či reprezentace v Salvadoru by mělo být navázání spolupráce se zkušeným místním advokátem. Nezbytné je dále získání povolení k činnosti od Dozorčího úřadu pro podniky a obchodní společnosti (Superintendencia de Empresas y Sociedades Mercantiles) na Ministerstvu hospodářství.

Minimální kapitál vyžadovaný pro založení společnosti je cca 25 tis. USD. Dále je třeba zaregistrovat společnost na Ministerstvu financí pro daňové účely (Dirección General de Impuestos Internos). Následuje zaregistrování společnosti v Obchodním rejstříku (Registro del Comercio) prostřednictvím notáře, kde lze rovněž zaregistrovat průmyslové patenty a ochranné známky. Za tímto účelem je vyžadováno předložení plné moci pro reprezentanta firmy, výpisu z Obchodního rejstříku příslušného státu (ověřeného příslušným salvadorským velvyslanectvím či konzulátem), jména a osobních údajů administrátora, formy a účelu podnikání, adresy sídla společnosti. Firma musí dále prokázat, že disponuje dostatečnými prostředky na uhrazení registračních poplatků. Dalším krokem je registrace společnosti u příslušného místního úřadu a u Generálního ředitelství pro statistiku (Dirección General de Estadística y Censos). Závěrečným krokem může být publikace v místním tisku. Kancelář zahraniční firmy podléhá salvadorským zákonům včetně odvodu daní ze zisku z aktivit v salvadorské jurisdikci.

V případě společného podniku je postup při registraci obdobný, navíc je nutno joint-venture zaregistrovat u ministerstva zahraničního obchodu, podobně jako u zahraničních investic. Zahraniční soukromé subjekty mohou v Salvadoru neomezeně zakládat společnosti s majetkovou účastí (základní kapitál musí být vyšší než 25 000 USD, tato podmínka nicméně není striktně uplatňována) a joint-ventures a vykonávat jakoukoli podnikatelskou činnost. Nejčastější právní formou pro joint-venture je akciová společnost (Sociedad Anónima, S.A.). Podíl zahraničního kapitálu se ve společném podniku může pohybovat v rozmezí 0–100 %. Neexistuje závazná podmínka pro přítomnost salvadorských občanů ve vedení společnosti – cizinci mohou zaujímat libovolná vedoucí místa bez omezení. Žádné omezení neexistuje ani pro státní příslušnost akcionářů.

5.3 Marketing a komunikace

V počáteční fázi pronikání na salvadorský trh lze českým firmám doporučit účast na některé z akcí podpořené z prostředků na podporu ekonomické diplomacie. V praxi může jít o účast na českém stánku na některém mezinárodním veletrhu, firemní prezentace v teritoriu, účast na podnikatelské misi apod. Nezbytnou součástí jsou propagační materiály ve španělštině. Vhodná je také spolupráce se salvadorskými reklamními agenturami s ohledem na jejich znalost místní mentality a schopnost zvolit nejvhodnější reklamní strategii pro daný druh zboží či služeb. Stále více je také využívána reklama na internetu a sociálních sítích.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Salvador má zakotvený zákon na ochranu duševního vlastnictví v článku 604 Ústavy.

5.5 Trh veřejných zakázek

Veškeré veřejné zakázky a nákupy státních institucí nad 10 000–20 000 USD (v závislosti na druhu tendru) musí být realizovány veřejnými soutěžemi. Menší nákupy mohou ministerstva realizovat přímo prostřednictvím svých zásobovacích odborů. Vyhlášení veřejných soutěží jsou publikována na webových stránkách jednotlivých ministerstev nebo v místním denním tisku včetně základních specifikací tendru a příslušných termínů pro odevzdání nabídek. Podrobnější informace a detailní podmínky veřejné soutěže pak zájemcům poskytne příslušná státní instituce. Neexistují omezení pro participaci zahraničních firem ve vládních tendrech s výjimkou některých stavebních prací, které jsou přidělovány přednostně salvadorským firmám. Vzhledem k široké kooperaci salvadorských firem se zahraničními subjekty v mnoha oblastech na základě společných podniků a koncesí však tato podmínka nepředstavuje významnou překážku.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Obchodní spory se primárně řeší na základě ustanovení dohody obou stran. Poté následuje soudní vymáhání případných pohledávek. Za všech okolností se doporučuje spolupracovat se zkušenou salvadorskou advokátní kanceláří, která může napomoci obchodní spory vyřešit a mnohým předejít. Řešení obchodních sporů u místních soudů je zdlouhavé a nákladné. Pokud jde o investiční spory, Salvador je členem International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID).

Salvador je v současné době plně demokratickou zemí, která uskutečňuje radikální liberální ekonomické reformy. Podnikatelské prostředí v zemi je poměrně stabilní a liberální. Závažným problémem, který se přímo či nepřímo dotýká i zahraničních firem podnikajících v Salvadoru, je kriminalita. Bezpečnostní situace se sice výrazně zlepšila, ale s aktivitou kriminálních gangů se však Salvador doposud nedokázal zcela vypořádat.

Od ledna 2001 se v Salvadoru zavedl USD jako běžné oběživo. Byl stanoven pevný kurz salvadorského colónu (SVC) k USD v přepočítacím poměru 8,75 SVC = 1 USD. Centrální banka pustila do oběhu 456,4 mil. USD. Velká část bankovních účtů je nyní v amerických dolarech, rovněž účty a účetnictví většiny veřejných institucí byly převedeny na dolary. V současné době funguje USD jako jediné oběživo, neboť salvadorský colón byl z oběhu v posledních dvou letech úplně stažen.

Při vývozu může dle platné úpravy exportér nakládat s obdrženými devizovými prostředky libovolně a je možno bez omezení vést účet ve volné měně v jakékoli bance. Nejběžnější platební podmínkou v zahraničním obchodě je dokumentární akreditiv. Používá se rovněž platba předem.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Víza, celní předpisy:

Dnem 1. 8. 2004 vstoupila v platnost bilaterální dohoda o zrušení vízové povinnosti, celková délka pobytu však nesmí přesáhnout 90 dnů. Dohoda rovněž zakazuje občanům obou zemí vykonávat během turistického pobytu jakoukoliv výdělečnou činnost (tato okolnost je považována za zneužití dohody a je odpovídajícím způsobem postížena).

Očkování:

V případě, že cestovatelé přijíždějí z výchozí nebo tranzitní země s výskytem žluté zimnice, je od nich při vstupu do země vyžadován mezinárodní očkovací průkaz. V každém případě je toto očkování při návštěvě Salvadoru naléhavě doporučeno. Stejně tak hygienické stanice v ČR doporučují očkování proti hepatitidě (A/B). Mezi doporučená očkování patří očkování proti vzteklině, břišnímu tyfu, záškrtu, tetanu, spalničkám a malárii. Na cestu se doporučuje přibalit antimalarika.

Podnebí:

Salvador má vlhké tropické podnebí. Pouze horské oblasti mají podnebí mírnější a zde je nutno počítat s velkými výkyvy teplot mezi dnem a nocí. Období dešťů nastává v závislosti na zeměpisné poloze, obvykle začíná koncem dubna a končí koncem října.

Další upozornění:

Salvador patří mezi země s poměrně vysokou mírou kriminality, často spojenou s obchodem s drogami či bojem mezi konkurenčními kriminálními gangy.

Doporučuje se dodržovat některé základní zásady:

- 1 uschovat pas a další cenné doklady, jako např. letenku v hotelovém trezoru a cestovat pouze s minimem finanční hotovosti
- 1 nenosit šperky, dávat si pozor na cenné věci (mobilní telefon, fotoaparát, atd.)
- 1 parkovat vždy na hlídaném parkovišti, v autě nenechávat nikdy žádné cenné věci

- 1 nebrat stopaře, objednávat taxi-slужbu prostřednictvím recepční, pronajímat auta pouze u známých půjčoven
- 1 cestovat pouze po hlavních silnicích a za denního světla
- 1 cestovat se zdravotním pojištěním, před cestou si ověřit rozsah jeho pokrytí
- 1 dávat si pozor na zavazadla a tašky s doklady v centru měst, v recepcích hotelů, na autobusových zastávkách a také přímo v autobusech (časté jsou krádeže osobních zavazadel z police nad hlavou cestujících v autobuse)

Doporučuje se pít jen balenou vodu. Zejména při pobřeží je nutno chránit se před komáry. V poslední době se v zemích Střední Ameriky objevila epidemie onemocnění Zika, malárie, chikungunya a dengue, které způsobuje komár Aedes aegypti.

Pracovní doba:

Délka pracovní doby je různá v závislosti na regionu a typu organizace, většinou od 8:00–9:00 hod. do 18:00–19:00 hod. Úřady jsou pro veřejnost otevřené často od 7:30 do 16:30 hodin s polední přestávkou mezi 12:00 a 12:40 hodin.

Prodejní doba:

Oficiální otevírací doba neexistuje, ale obvykle jsou obchody otevřené od 9,00 – 11,00 hod. do 19,00 – 20,00 hod. Obchody fungují převážně bez pauzy.

Veřejná doprava, a pohyb v rámci země:

Hotel: Nabídka ve větších městech a turistických lokalitách je široká a až na významné salvadorské svátky dostupná i s rezervací na poslední chvíli. Výrazně se doporučuje ubytovávat se v kategorii minimálně 3*, a to nejen s ohledem na hygienu, ale i bezpečnost (hotely vyšší kategorie mají ohrazený areál, ochranku a disponují v rámci budovy všemi potřebnými službami).

Auto: Pronájem je z hlediska pohodlí, rychlosti a hlavně bezpečnosti dobrá volba, protože vzdálenosti jsou v rámci země krátké. Nedoporučuje se řídit v noci kvůli útokům a opilým řidičům. Salvadorští řidiči příliš nerespektují dopravní značky a neustále troubí.

Taxi: Taxi najdete snadno, nicméně, sazby nejsou příliš levné, zvláště pro cizince. V Salvadoru taxíky nepoužívají taximetr, proto se musíte na ceně domluvit s taxikářem předem (zeptejte se předem na hotelu, kolik může daná trasa stát). Ujistěte se, že taxikář ví, kam má jet, protože je běžné, že nevládní GPS navigaci a kromě hlavních orientačních bodů nezná ulice ve městě. Ideální je volit destinace jako hotely, úřady, náměstí, nemocnice, apod. místo konkrétní adresy. Taxi můžete zastavit na ulici, ale je mnohem lepší a bezpečnější taxi službu zavolat a cestu si objednat. Uber je také obecně bezpečná varianta pro cestování v San Salvador, San Miguel a Santa Ana.

Autobusy: Nedoporučuje se využívat městskou hromadnou dopravu, a to zejména v případě, že s sebou vezete větší finanční obnos, šperky či obchodní zboží a dokumenty. Jinak autobusy jsou nejběžnější formou veřejné dopravy pro obyčejné Salvadořany. Většina z nich jsou staré americké školní autobusy, které jsou levné a dobře dostupné. Nicméně se eviduje častá trestná činnost (zejm. vůči bílým cizincům) a smrtelné nehody. Autobusové linky operují také v rámci celého Salvadoru. Jízdenky i mimo město jsou levné, ale je potřeba počítat s tím, že autobusy jsou často přeplněné. Ve větších městech operují společnosti s luxusnějšími autobusy.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

5.8.1. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Využívání místních reprezentantů je nejčastějším způsobem pronikání zahraničních firem do místního konkurenčního prostředí. Otázku zástupců zahraničních firem v Salvadoru upravuje Obchodní zákoník, podle něhož je agent, distributor nebo reprezentant zahraniční firmy jakákoli právnická nebo fyzická osoba s trvalým pobytem na území Salvadoru, která byla pověřena zastupováním určité firmy nebo produktu v zemi na základě kontraktu s mateřskou firmou. Obchodní zákoník rovněž přesně stanovuje podmínky, za nichž je oprávněna jedna strana zrušit smlouvu o zastupování a rovněž definuje kompenzace salvadorskému distributorovi, pokud k vypovězení smlouvy ze strany zahraniční firmy dojde bez splnění těchto podmínek.

Zahraniční firma je v Salvadoru oprávněna zaměstnávat místní či zahraniční pracovníky. Zaměstnávání cizinců v zemi není problém, avšak oproti zaměstnávání místních sil je tento mechanismus z důvodu ochrany národního trhu práce složitější. Obojí se řídí platnými pracovními a migračními předpisy, které jsou průběžně doplňovány. Aktuální informace ohledně pracovních povolení lze konzultovat na webových stránkách migračního úřadu (Dirección General de Migración y Extranjería) Z tohoto důvodu doporučujeme konzultovat případ od případu s právním poradcem v místě, kterého může doporučit Velvyslanectví ČR v Mexiku nebo honorární konzulka v Salvadoru. Veškeré vztahy mezi zaměstnavateli a zaměstnanci se řídí Pracovním zákoníkem, který podrobně stanovuje práva a povinnosti obou stran, které jsou shodné pro salvadorské i zahraniční subjekty. Zaměstnavatel je povinen platit za zaměstnance sociální a zdravotní pojištění a poskytnout zaměstnancům několik zákonných složek platu nad rámec základní mzdy. Zákon rovněž stanovuje základní minimální mzdu.

Zaměstnávání cizinců v zemi není problém, avšak oproti zaměstnávání místních sil je tento mechanismus z důvodu ochrany národního trhu práce složitější. Obojí se řídí platnými pracovními a migračními předpisy, které jsou průběžně doplňovány. Aktuální informace ohledně pracovních povolení lze konzultovat na webových stránkách migračního úřadu (Migración Guatemala, C. A.). Z tohoto důvodu doporučujeme konzultovat případ od případu s právním poradcem v místě.

5.8.2. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

ČR nemá se Salvadorem uzavřenou žádnou bilaterální dohodu o vzájemném poskytování zdravotních služeb. Místní lékařská péče (především v hlavním městě) je na dobré úrovni, ceny jsou však pro běžného turistu z ČR velmi vysoké. Je proto dobré si před cestou do Salvadoru zajistit cestovní zdravotní pojištění.

5.9 Veletrhy a akce

V současné době se kvůli opatřením vzhledem k pandemii COVID19 nepořádají žádné akce a není jasné, které z těch pravidelně konaných budou obnoveny.

6 Kontakty

Podkapitoly:

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Pro Salvador je akreditované Velvyslanectví ČR v Mexiku, pod něž spadá kancelář CzechTrade v Mexiku.

Velvyslanectví ČR v Mexiku

Adresa: Cuvier 22, Colonia Nueva Anzures, Delegación Miguel Hidalgo, Ciudad de México, 115 90

Tel.: (+52) 55 5531 2544

E-mail: mexico@embassy.mzv.cz

web: www.mzv.cz/mexico

Facebook: <https://www.facebook.com/CZenMX/>

Fax: (+52) 55 5531 1837

E-mail obchodního oddělení: commerce_mexico@mzv.cz

E-mail konzulárního oddělení: consulate_mexico@mzv.cz

Pracovní doba: pondělí – pátek 8,00 – 16,30

Honorární konzulát El Salvador

vedoucí úřadu: pí. Ildikó Maria Juhasz de Tesak

Adresa: Pasaje 3, Casa nro. 115, Colonia Avila 2644 San Salvador, San Salvador

tel.: +503 2223 0645, 2298 3961, 2298 3962

e-mail: ildikojtesak@gmail.com, salvador@honorary.mzv.cz, rhina.h03@gmail.com

Provozní doba úřadu: pondělí – pátek 9:00 – 12:00 hodin

CzechTrade Mexico City

Adresa: Lago Alberto 375, Anáhuac I Secc, Miguel Hidalgo, Ciudad de México, México

Tel.: +52 55 8218 3517 (mobil)

e-mail: tereza.vitkova@czechtrade.cz

web: www.czechtrade.cz; www.czechtrade-mexico.com.mx

Delegace Evropské Unie v Salvadoru

Adresa: Calle Cortez Blanco Poniente y Calle Holcim, Urbanización Madreselva, Antiguo Cuscatlán, Apartado Postal 01 298 San Salvador El Salvador

Tel: (+503) 2243-2424 Fax: (+503) 2243-2525

Email: delegation-el-salvador@eeas.europa.eu

Webové stránky: eeas.europa.eu/delegations/el-salvador_en

Facebook: www.facebook.com/UEenElSalvador

Úřední hodiny: pondělí – čtvrtek 08:00-12:30 a 14:00-16:30; pátek 08:00-12:30

Vedoucí mise: Andreu Bassols, Ambassador

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Policie: 911

Záchranná služba: 121

Hasiči: 913, 2271 1244

Červený kříž: 2239 4930

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Prezidentská kancelář: <http://www.presidencia.gob.sv/>
Ministerstvo zahraničních věcí: <https://rree.gob.sv/>
Ministerstvo vnitra: <https://www.gobernacion.gob.sv/>
Ministerstvo obrany: www.fuerzaarmada.gob.sv
Ministerstvo hospodářství: <http://www.minec.gob.sv/>
Ministerstvo financí: www.mh.gob.sv
Ministerstvo veřejných prací: www.mop.gob.sv
Ministerstvo zemědělství a živočišné výroby: <http://www.mag.gob.sv/>
Ministerstvo zdravotnictví: <http://www.salud.gob.sv/>
Ministerstvo kultury: <http://www.cultura.gob.sv/>
Ministerstvo školství, vědy a technologií: <https://www.mined.gob.sv/>
Ministerstvo životního prostředí a přírodních zdrojů: <http://www.marn.gob.sv/>
Ministerstvo práce a sociálních věcí: <http://www.mtps.gob.sv/>
Široké spektrum informací o Salvadoru: <http://elsalvador.travel/es/>